

1. ESQUERRA REPUBLICANA DE BALEARS *

ACCIÓ REPUBLICANA DE MALLORCA i Partit Republicà Radical Socialista Independent, per mandat de les seves respectives assemblees, han deixat d'existir com a tals partits en unes hores en què l'ensorrament dels radicals feia augmentar considerablement el nombre dels seus afiliats. Han mort potser en l'hora de màxima culminació.

Ehonorabona als homes que han sabut superar el dolor de veure morir aquestes organitzacions; el seu dolor és el del part que dona vida a un nou ésser: Esquerra Republicana de Balears.

Chorlons! els partits que moren així! Nosaltres més que teixir el nou eloqui volem fer conèixer el nostre pensament davant la consciència del nou partit, acoblament de múltiples voluntats.

Per a la dignificació política del nostre poble voldríem que Esquerra Republicana Balear fos estrictament balear i amb un contingut espiritual propi que assegurí la seva independència. Són moltes les raons inexcusables perquè Balears abolísqui tuteles estranyes, que a voltes fan negligir els propis interessos i ens converteixen en un munt de homes i partits que, ultra un desconeixement absolut, no parlem del degut contacte amb les nostres realitats. Res podem a dir contra les adhesions que assegurin una eficàcia, que veritable direcció d'Esquerra Republicana de Balears no pugui fer fora de la nostra terra; no podem acceptar com a pròpia l'expansió d'un pensament que no es basi en la personalitat dels nostres col·lectius. Per al nostre recobrament; perquè el nostre partit pugui assolir la seva expansió deguda i perquè els nostres

interessos tinguin la cura necessària, cal que donem impuls i vida a organitzacions pròpies que ens redimeixin del trist servilisme a què han servit dretes i esquerres fins ara.

Cal que Esquerra Republicana de Balears senti el fet de la nostra autèntica personalitat, determinada no sols per la història, sinó també per altres factors com la llengua, l'esperit i l'economia i, a més d'això, donar, sí, solucions pròpies, amarares de liberalisme a l'orientació general de l'Estat espanyol. Però ja diem a més del que ens és primordial.

Imitem València, on les esquerres s'han unit sota la denominació d'Esquerra Republicana del País Valencià amb una completa independència en la seva vida interna i en tots aquells assumptes propis de València, però a l'ensem mantindrà una íntima relació amb la resta de les forces esquerranes de la República, a fi de contribuir a una política general.

Esquerra Republicana de Balears seguint aquesta trajectòria ha de treballar per la recuperació íntegra de la personalitat de Balears mitjançant una autonomia político-administrativa, la més integral possible dins la Constitució de la República, i tendir cap al rebuïment i desenvolupament de la nostra cultura. Ha de propugnar perquè els representants del Govern no puguin suspendre regidors, perquè els governadors sien del país i per una ampla autonomia dels municipis. Ha d'incloure en el seu programa l'obtenció de la cooficialitat de la nostra llengua i de l'espanyola, i que l'ensenyança de l'infant es realitzi en la llengua pròpia.

Cap a aquests postulats voldríem veure que tendís Esquerra Republicana de Balears.

Alguna cosa ens ha d'ensenyar l'atac del govern espanyol contra els nostres legítims, i ben guanyats, interessos i la protecció unànime i valenta del nostre poble contra aquestes mesures peribadadores. Davant aquesta protesta, ens ha omplert de vergonya l'actitud frenaladora i acomodaticia dels Diputats a Corta per Balears, cosa que ens explicam pel fet d'obrar sempre obelint estranyes. Però això no ha d'esser mai més possible.

Els parits de dreta i d'esquerra haurien de tòrrer el seu camí cap a aquesta independització. Si ells, els de dretes, no ho fan que sien les esquerres que comencin a caminar pel camí pla

I per si algú ens objectàs que el poble no està prou capacitat per a obrar políticament així, per endavant li responem que el nostre poble no és viu, ni poc ni molt, políticament perquè mai no se li ha oferit un programa que pogués interessar-li. Que se pre se l'ha obligat a jugar, en política, al voltant d'interessos particulars de certs senyors, el joc dels quals mai no ha comprès. Que el poble no té ciutadania política perquè mai no li han fet triar entre la cara i la creu d'una peça que li fos interessant. Que el poble balear, i principalment el mallorquí, es burla de la política —i en resta indiferent— perquè sempre els seus polítics representatius l'han enganyat.

Que mai més sia així... Anau en compte, homes d'esquerra! Que el poble balear sia amo i senyor dels seus propis destins. Envertitem les masses, dins la consciència del nostre esser, cap a una política autèntica.

JOAN SANXO